

Συλλογικό κείμενο που υπογράφουν οι:

Πάνος Δαμέλος
Γεωργία Καλαρά
Δέσποινα Κουτσούμπα
Σπύρος Μαρκέτος
Δημήτρης Μπελαντής
Φλώρα Νικολιδάκη

Μετά την ψήφιση του νέου μνημονίου από την κυβέρνηση με κορμό τον ΣΥΡΙΖΑ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αριστερά και το κίνημα που αναπτύχθηκε όλα αυτά τα χρόνια απέναντι στα Μνημόνια, πιστεύουμε ότι επείγει η συγκρότηση ενός νέου μετώπου δυνάμεων της αριστεράς, που θα μπορέσει να οργανώσει την πάλη του λαού για να καταργηθούν τα Μνημόνια και να φτάσει το «ΟΧΙ» μέχρι το τέλος. Στη βάση αυτής της ανάγκης, και της συζήτησης που έχει ήδη ανοίξει, θα θέλαμε να καταθέσουμε τις παρακάτω σκέψεις.

Δεν υπάρχει ενότητα για την ενότητα

Καταρχήν πιστεύουμε ότι θα είναι σημαντικό για όλους μας, όχι μόνο για τις πολιτικές δυνάμεις που ανήκει ο καθένας και καθεμιά από εμάς αλλά κυρίως για την ίδια την προοπτική της ρήξης, το να φτιαχτεί τώρα ένα ευρύ μέτωπο της αντισυστημικής αριστεράς, που θα συστρατεύσει το κομμάτι ΣΥΡΙΖΑ που διαφοροποιείται από τα αριστερά, την ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΜΑΡΣ και τις υπόλοιπες δυνάμεις της ριζοσπαστικής και κομμουνιστικής αριστεράς που θέλουν να αγωνιστούν για να ανοίξει ένας άλλος δρόμος για την ελληνική κοινωνία, μακριά από τον μνημονιακό δήμευμένο μονόδρομο, και οι οποίες έχουν μετωπική πολιτική. Αυτό όμως ούτε μπορεί, ούτε και πρέπει να γίνει αποκλειστικά με μία προσέγγιση «μίνιμουμ συμφωνίας», δηλαδή ότι «όσο λιγότερα πολιτικά ζητήματα θέσουμε, τόσο πιο ευρύ θα είναι το μέτωπο». Η ενότητα για την ενότητα δεν είναι το παν. Το ζητούμενο είναι η ενότητα που μπορεί να κάνει αποτελεσματική τη δράση μας και ειλικρινή την απεύθυνσή μας στον κόσμο.

Το ζήτημα της ρήξης με την ΕΕ

Από την πορεία του ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να βγουν άμεσα τα απαραίτητα συμπεράσματα. Δεν απέτυχε μόνο μία συγκεκριμένη ηγεσία. Απέτυχε μία ολόκληρη πολιτική λογική. Μια λογική που αποσυνέδεσε την τακτική από τη στρατηγική, που συγκέντρωνε δυνάμεις μόνο απέναντι στον αμέσως επόμενο ορατό στόχο. Χτίστηκε μια συμμαχία κατά βάση απέναντι στο «αντι-μνημόνιο», που μπροστά σε αυτόν τον στόχο δεν δίστασε να συμπορευτεί με αστικές δυνάμεις όπως οι ΑΝΕΛ αλλά και στελέχη του ΠΑΣΟΚ, κρύβοντας τις θεμελιώδεις διαφορές αυτών των δυνάμεων κάτω από το χαλί. Καθόλη, δε, τη διάρκεια της διακυβέρνησης απομακρυνόταν διαρκώς και από αυτόν τον μίνιμουμ στόχο, μπαίνοντας σε ένα καθοδικό σπιράλ αναδιπλώσεων. Την κρίσιμη στιγμή, η υποχώρηση δικαιολογήθηκε από την πιο ανήθικη, πολιτικά και πραγματικά, επίκληση της «μη ύπαρξης άλλης δυνατότητας», που οδήγησε και στην αντιστροφή του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος.

Επειδή λοιπόν η ρήξη όχι μόνο με το ευρώ αλλά και με την ΕΕ, όπως και η αναγκαιότητα μη αναγνώρισης και μονομερούς διαγραφής του ληστρικού χρέους, θα βρεθούν άμεσα στην επικαιρότητα σε μια πορεία υλοποίησης μιας φιλολαϊκής πολιτικής πέρα από τα Μνημόνια, χρειαζόμαστε μια πολιτική συμμαχία που

θα μιλάει καθαρά για αυτά τα ζητήματα και θα προετοιμάζει τον λαό για τις αναγκαίες ρήξεις, παρουσιάζοντας και τα βήματα για το τι σημαίνει αυτό, πώς μπορεί να επιτευχθεί και σε ποια κατεύθυνση. Είναι κάτι που το ζητάει και ο ίδιος ο κόσμος, που θέτει επιτακτικά το ερώτημα για το «ποιο είναι το σχέδιο για έξοδο από το ευρώ» και τι «κόστος» θα έχει αυτό. Και αυτό δεν απαντιέται ούτε με μισόλογα, ούτε κρύβοντας το ότι η έξοδος από το ευρώ θα πρέπει να συνδυαστεί με τη σύγκρουση με το κεφάλαιο και την έξοδο και από την ΕΕ.

Η ρήξη με την ΕΕ, άλλωστε, δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται με φοβικότητα, στο όνομα του διεθνισμού. Αντίθετα, είναι αντιιμπεριαλιστικό και διεθνιστικό μας καθήκον να πούμε καθαρά ότι η ΕΕ δεν είναι η «Ευρώπη των λαών» -αφήγηση που συμφέρει και τροφοδοτείται από όσους έχουν συμφέροντα από αυτήν- αλλά ότι ακριβώς ο δρόμος προς την Ευρώπη των λαών περνά μέσα από την αποδέσμευση, με στόχο τη διάλυση της ΕΕ, μιας ΕΕ που το τελευταίο διάστημα αποκαλύπτει το πιο σκληρό, και ακραία νεοφιλελεύθερο πρόσωπό της: Το νέο επίπεδο απαιτήσεων της παγκοσμιοποίησης του κεφαλαίου, που εκφράζεται με τις νέου τύπου συμφωνίες ΤΤΙΡ, CETA (οι οποίες ήδη υπερψηφίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο), οδηγεί σε εξελίξεις που δεν αφήνουν κανένα περιθώριο για τη σύγκρουση που θα πρέπει να υπάρξει (κατάργηση των αρχών του δικαίου, μείωση των καλλιεργήσιμων εδαφών και αιχμαλωσία της τροφής από τις πολυεθνικές των μεταλλαγμένων, κατάργηση των μορφών δημοκρατικής λειτουργίας, μετατροπή των εργαζομένων σε σύγχρονους δούλους).

Θα είναι καταστροφικό, λοιπόν, το να υιοθετηθεί μία λογική παρόμοια με αυτήν του ΣΥΡΙΖΑ, μία λογική σταδίων στην ουσία, που στη θέση του «αντι-μνημονίου» θα βάλει το «αντι-ευρώ» και για τα υπόλοιπα «βλέπουμε». Θα είναι εγκληματικό, θα σημαίνει ότι δεν βγήκε κανένα χρήσιμο συμπέρασμα από την πορεία του ΣΥΡΙΖΑ και ότι απλώς προετοιμαζόμαστε για νέες ήττες. Αν μη τι άλλο, το πρόταγμα του όποιου μετώπου είναι και αυτό με το οποίο πολιτικοποιείται ο κόσμος που συμμετέχει σε αυτό. Η πολιτικοποίηση που παρήγαγε η πολιτική λογική «ακύρωση των μνημονίων μέσα σε ευρώ-ΕΕ» έχει οδηγήσει μεγάλο τμήμα κόσμου που στρατεύτηκε σε αυτή τη λογική να δυσκολεύεται σήμερα να βρει διέξοδο. Δεν μπορεί και δεν πρέπει να γίνει το ίδιο λάθος.

Άλλωστε, μία πολιτική πρόταση που αντιμετωπίζει τον λαό ως «ανέτοιμο» να ακούσει για ρήξεις που θα χρειαστούν άμεσα, εκ των πραγμάτων προωθεί το λογική της ανάθεσης και του στείρου κυβερνητισμού. Αν βλέπουμε στην εργατική τάξη και τα σύμμαχα στρώματα τον πραγματικό φορέα της αλλαγής, αν πιστεύουμε σε ένα δρόμο που θα οδηγήσει σε διαρκείς συγκρούσεις, τότε ευθύνη και υποχρέωση μιας πολιτικής συμμαχίας είναι να πει την αλήθεια, να πείσει για τις αναγκαίες ρήξεις και να αποτελέσει πολιτική έκφραση ενός αποφασισμένου και συνειδητοποιημένου λαϊκού κινήματος.

Αν δεν κοιτάς εκεί που θες να πας, θα πας εκεί που κοιτάς

Ταυτόχρονα, η πολιτική συμμαχία που χρειαζόμαστε δεν μπορεί παρά να «βλέπει» προς τον στρατηγικό στόχο: τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας. Γι' αυτό και η έξοδος από το ευρώ και την ΕΕ δεν μπορεί να παρουσιάζεται ως το τέρμα του δρόμου, ούτε μπορούμε να σπέρνουμε αυταπάτες για έναν «καλό καπιταλισμό της δραχμής». Η σύγκρουση με τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου είναι απαραίτητη προϋπόθεση για όποια φιλολαϊκά βήματα και σε αυτό πρέπει να είμαστε σαφείς. Η απαραίτητη παραγωγική ανασυγκρότηση δεν μπορεί παρά να έχει συγκεκριμένο ταξικό πρόσημο. Γι' αυτό είναι σημαντικό να πούμε ότι οι εθνικοποιήσεις τραπεζών και επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας που θα χρειαστούν, θα γίνουν χωρίς αποζημίωση, με στόχο να λειτουργήσουν υπό εργατικό και κοινωνικό έλεγχο. Δεν μπορούμε να υποσχεθούμε μία επιστροφή στο 2009, ούτε μία ομαλή μετάβαση σε ένα σοσιαλδημοκρατικό μοντέλο αποκλειστικά μέσω μιας «αριστερής κυβέρνησης», με το λαϊκό και εργατικό κίνημα σε ρόλο παρατηρητή και ψηφοφόρου.

Αντίθετα, πρέπει να αξιοποιήσουμε την πλούσια κινηματική εμπειρία των τελευταίων χρόνων, τα δίκτυα αλληλεγγύης, τα πειράματα αυτοδιαχείρισης και να προτείνουμε την εκκίνηση μετάβασης σε ένα

διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό μοντέλο, με βάση τις πραγματικές εμπειρίες του κόσμου του αγώνα και της πραγματικής ζωής. Ένα μοντέλο στο οποίο η πραγματική δημοκρατία δεν θα είναι ένα σκέτο σύνθημα αλλά καθημερινή κατάκτηση, ώστε μέσα από μια διαδικασία μετασχηματισμού για να περάσει η εξουσία κι ο πλούτος στα χέρια αυτών που τον παράγουν. Κι αυτή η μεγάλη πορεία ξεκινά με τα σημερινά βήματα.

Η δημοκρατία στη βάση του μετώπου

Η πρόσφατη πείρα έδειξε ότι η από δω και πέρα πορεία μας, το μόνο που δεν χρειάζεται, είναι ένα νέο αρχηγό. Χρειαζόμαστε πολιτική λειτουργία, διαφανή, δημοκρατική, πάνω απ' όλα συλλογική που να αξιοποιεί όλα τα αγωνιζόμενα κοινωνικά στρώματα και να εκτοπίζει φαινόμενα ηγεμονισμού και υπερσυγκέντρωσης «εξουσιών». Το νέο σχήμα χρειάζεται συλλογική ηγεσία που θα κατορθώσει να συνδυάσει την αναγκαία -σε ένα αριστερό σχήμα- πολυφωνία με την αποτελεσματικότητα στη δράση, και θα κάνει πράξη αυτό που χρόνια αναζητούμε στην Αριστερά: τη σύνθεση μέσα από διαφορετικές προσεγγίσεις ως προωθητική δύναμη, όχι ως παραλυσία ή υποστολή στόχων και ιδεών.

Όλα τα παραπάνω, κατά τη γνώμη μας, είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για να μπορέσει το μέτωπο που θα φτιαχτεί να συμβάλλει στην ισχυροποίηση του κινήματος και στην οργάνωση του λαού, που είναι η μόνη που μπορεί να διασφαλίσει την κατάργηση των μνημονίων, τη σύγκρουση με το νεοφιλελευθερισμό, την εκκίνηση μιας διαδικασίας μετασχηματισμού της κοινωνίας και της οικονομίας στη βάση των δικαιωμάτων και των αναγκών της κοινωνικής πλειοψηφίας, με όλες τις μικρές και μεγάλες συγκρούσεις που αυτή η πορεία συνεπάγεται. Συγκρούσεις που, όπως έδειξε και το συντριπτικό «όχι» του δημοψηφίσματος, είναι και κοινωνικά αναγκαίες και ρεαλιστικές. Κατά τη γνώμη μας, ένα τέτοιο πρόγραμμα δεν «μικραίνει» την απεύθυνση, αντίθετα την πλαταίνει, αφού δίνει πολύ πιο πειστικές απαντήσεις στην πληττόμενη κοινωνική πλειοψηφία.

Οι στιγμές είναι κρίσιμες -δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι είναι ιστορικές- τόσο για το μέλλον της αριστεράς αλλά και συνολικά της ελληνικής, και όχι μόνο, κοινωνίας. Με τόλμη και αισιοδοξία λοιπόν, να συμβάλουμε σε μια πολιτική και κινηματική συστράτευση που θα μπορέσει να φέρει νίκες. Που θα διδαχθεί από λάθη (και του πρόσφατου) παρελθόντος και θα φροντίσει να μην τα επαναλάβει. Που δεν θα αφήσει στα μισά τον αγώνα για να ξηλώσουμε τα μνημόνια και τις πολιτικές της εξαθλίωσης και της υποτέλειας, επειδή θα μείνει από πολιτικά «καύσιμα». Για την αξιοπρέπεια, την κοινωνική χειραφέτηση, για έναν άλλο δρόμο που μόνο ένας συνειδητοποιημένος λαός μπορεί να επιβάλει. Για το «ΟΧΙ» μέχρι τέλους, το «ΟΧΙ» μέχρι τη νίκη!

Πάνος Δαμέλος

Γεωργία Καλαρά

Δέσποινα Κουτσούμπα

Σπύρος Μαρκέτος

Δημήτρης Μπελαντής

Φλώρα Νικολιδάκη